

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Primus. De praxi ad exercitium actus status vnionis prout per imperfectas operationes, disponit ad exprimendam speciem propriam vt causam actualis amoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

IV. Quolibet statum supernaturalem non tantum diuidi in tres substantiales regiones sed etiam harum singulae subdiuidi in varias circulares operationes seu gradus quosdam.

V. Regula, axiomata, seu maxima quaedam generales mystica ad exercitium omnis actualis operationis modi supernaturalis.

ARTICVLVS PRIMVS.

Praxis ad exercitium actus status unionis, prout per imperfectas operationes disponit ad exprimendam speciem propriam, ut causam actualis amoris.

Post a industriam sequetur sapientia. ac si diceret, ô pia anima, omne quod recipitur, per modum recipientis recipitur, & ideo non directè, aut subito ad gustum amoris diuini peruenitur; quando magis actiue, quam passiuè, & per species expressas intellectus agens procedit. tum enim semper prius oportet, ut intellectus hinc inde respiciat, & loco præambuli, seu proximæ dispositionis æterna spectacula aliquando sursum, aliquando deorsum, dextrorsum vel sinistrorsum, antrorsum, vel retrorsum, tanquam audiens vocem post tergum monentis, inspiciat: & hoc ipsum quidem non tanta puritate, & quiete, quanta desideraret; quæq; propria sit, ut inde amoris bene-afficientia exprimi possit; sed sæpè obliqua ad diuinorum radiorum tendentia. pro horum ergò clara notitia, sciendum est, quod obiectum intellectus nostri sit quod quid est, seu quidditas in materia existens, quodque nostra cognitio

à sensibilibus ortum habeat. iam verò licet hoc loco sensus, & sensibilia, ad formandam aliquam propriam speciem, id est, Dei similitudinem, ut causam actualis amoris, insufficientia sint, & ut inproportionata reijciantur; hoc tamen non ita absolutè fieri potest, quin aliud loco sensuum, & sensibilibus substituatur. & hoc Paulus ad oculum facit, quando Ephesios ad arcana diuinitatis deducere cupiebat. tunc enim à dimensionibus, & circulis quibusdam diuinis, quique diuinæ sapientiae particulæ quædam sunt, & vestigia, incipit dicens: ut in charitate radicati; & fundati possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum. atque ita circa Dei totalitatem integrè considerandam, quatuor inter se distincta proponuntur. primo quidem ipsa diuinitas, quæ latè se extendens, tribus personis sanctissimæ Trinitatis vna, & eadem est æqualiter. Secundo verò personam Patris, quæ in longitudinæ diuinitatis æternitatis, siue in Nunc æterno Filium sibi æqualem generat: Tertio autem personam Filij, quæ in diuinæ naturæ sublimitate est splendor, & figura substantiæ patris: Quarto tandem personam Spiritus sancti, in quodam profundo amoris, ab vniuersis bono

bono, operatione & amore procedens. vel etiam intellectus loco *a* sensuum alia substituit, & dicit iuxta Sacrae scripturae loquendi modum, quod Deus sit magnus, parvus, summè bonus, maximè speciosus, & plura similia.

Intellectus itaque in infimo sui, id est, in imaginatione, horum aliquo benè munitus, ne scilicet ab aliqua alia inutili, aut minus congrua imagine distrahatur; protinus ad priorem aliquam speciem (quæ aliud non est, quam quædam diuinitatis similitudo) exprimendam se erigit, aut deprimit, extendit, aut restringit, antrorsum vel retrorsum, se recipit; & hoc ipsum tam diu, quoad usq; tandem puram aliquam, ac simplicem speciem, siue talem diuinitatis radium, lumen, ac pulchrum consequatur, ex quo, in voluntate vitalis aliquis gustus, amor, seu bene-afficientia possit haberi: atq; tum demum, & non citiùs, intellectus agens pro Hic, & Nunc speciem realem, ac propriam illius vitalis gustus format; intellectus verò patiens ilicò ex sua fecunditate, etiam mystico (præsertim illitterato) non aduertente; eundem vitalem Dei gustum illustrat, diiudicat, totamque illius felicitatem pronuntiat, ac vnum perfectum verbum mysticum dicit, id est, operationem diuini amoris exprimit. atq; ita verè in praxi mystica, post industriam scilicet conformiter operandi, prius sequitur sapientia, id est, sapida scientia, seu spiraculum vitæ; quo fit in animam spiritualiter viuentem, ut ea mediante,

dein in exercitio actus, fruitionem vniuersam quam modo per vnum actum incepit, ilicò continuet. *b* Et hæc quidem omnia non tantum sunt præstanda, quando ab opere aliquo externo, puta agricultura, studio, aut concione; sed & quando à pia aliqua precatione, verbi gratia, horarum canonicarum, missæ sacrificio, aliæque vocali oratione, mentale exercitium arcani amoris est auspiciandum. hæc enim licet pietissima sint, adiunctum tamen habent actualem vsum sensuum; ut scilicet ea quæ legenda sunt videat, & quæ audienda sunt audiat; & rationis discursum, ut scilicet vnum post alterum pertinenter audiat, legat, canter; & eorum significationes intelligat, ac etiam in voluntate amorem diuinum excitet: quæ omnia mysticis cum omnibus alijs pijs catholicis, suo tempore communia habent. cum autem ad purè mysticas actiones se conferunt, hæc cum alijs deserunt, transcenduntq; ut in spiritus purissimis actionibus Dei amorem viciniùs attingant.

Cum primis autem hoc loco pro quotidiana praxi annotandum est. frequenter etiam in vno die piam animam, licet tanquam apis argumentosa omnem diligentiam adhibeat, attamen nec ad vitalem gustum, multoque minus ad amoris fruitionem pertingere; sed horas, & dies in continua inquisitione modo sursum, modo deorsum, sinistra versus vel dextra versus, antrorsum, vel retrorsum, ad conformem aliquam

B b

Dei

a ut latius hic n. 2. *b* ut hic n. 2.

Dei similitudinem exprimendam, impendere: non sine tristi, & arida tolerantia. quæ ut leuius feratur, & non tam propriæ negligentia, ac internæ infidelitati, adscribatur, recogitandum est primò; quod licet post priuationem infundatur gratia. a modi operandi supernaturaliter, ita ut ius, & propriam dispositionem habeat ad vitale consortium diuinæ naturæ: hoc ipsum tamen nondum apparere, sed successu temporis, quando in charitate magis, & magis radicem fixerit, & in medio scilicet, aut summo status vnionis constituta: ac tandem dono sapientiæ supernaturalis à Deo dignata fuerit. Secundo aliud esse aliquid habere, aliud habitum retinere, fouere, & in eo oblectari. aliquando enim, imò frequenter in initio, & medio vnionis pia anima inueniet aliquem vitalem in Deo gustum; sed minime illum poterit (etiam per quamcunq; adhibitam diligentiam) fouere, & per intellectus operationes ad fruendum dirigere: nec tamen interea negligenter agit, aut tempus minus vtiliter expendit; sed hisce strenuis conatibus diligenter contestatur, quia ipse altissimus sit, quem diligit anima eius; vnde etiam meritorijs actibus multiplicatis, continuo in charitate magis radicatur, & ad vteriores spiritus progressus disponitur. interea verò hic consequenter dicemus, quomodo actus exercitium perfecte incipiat, & perficiatur.

Praxis ad exercitium actus, ad Hic & Nunc, prout per species expressas vitalis gustus consortij diuinæ naturæ, in actu transeunte, vel immanente incipit, perficitur, continuatur, excedit, remittitur; interruptur, deficit, ac reincipit.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Specie b tua, & pulchritudine tua in-
Stende, prosperè, procede, & regna. ac si diceret, ô pia anima, non qualibet specie assumpta; sed tua, id est, tibi proportionata, & pro Hic, & Nunc congrua in interiori tuo procedere debes. ut autem hoc ipsum absq; ambiguitate præstare valeas, sciendum est primò, specie mysticam (de qua tantum hic loquimur) nil aliud esse, quam similitudinem de Deo, eiusq; diuinitate ab intellectu formatam. cum enim in hac vita, absq; singulari gratia (quæ vel tribus contigit se vix conceditur) ipsam diuinam essentiam (licet in Ecstasi, vel raptum spiritus eleuetur) nullus videre possit; hinc intellectuali lumine cogimur Dei aliquam similitudinem exprimere, ut iam hic supra c dictum est. Secundo, quod cum dicitur Hic, d & Nunc, hoc innuere; quod, quando, per species expressas, id est, per illas quas à nobis ipsis formamus, oportet operari; quod tunc ab infimis, quæque loco sensuum sint, incipiamus. Vnde ipsum Hic respicit aliquam intellectus extensionem, dimensionem, situm, vel vbi, secundum quod

a ut inf. Dec. 2. a. 10. b Psal. 44. c art. preced. d ut latius inf. Dec. 6. a. 1.